

מדינת ישראל

משרד החינוך

אגף בכיר ליישום חוק החינוך המיוחד,

אגף א' לחינוך יסודי

ההכלה וההשתלבות

ט' שבט תשע"ט

15 ינואר 2019

מנהלי מחוזות,

מפקחים מוסדות חינוך,

מנהלי מוסדות חינוך,

שלום רב,

הנדון: הנחיות לאופן ניצול התקציב השקלי להכלה ושילוב של תלמידים שוני צרכים

בחינוך הרגיל

במסגרת החלת תיקון חוק החינוך המיוחד, מבקש משרד החינוך להרחיב את מנעד המענים בבתי הספר, שאינם מוסדות לחינוך מיוחד, לקידום ההכלה וההשתלבות של תלמידים שוני צרכים ותלמידים מאתגרים. לפיכך, החל משנת תשע"ט יקבלו כלל בתי הספר היסודיים הרשמיים סל שקלי שיסייע בהכלת תלמידים ושילובם.

בימים הקרובים תקבלו את התקציב השקלי הייעודי לבית ספרכם באמצעות הרשויות המקומיות.

לאור האמור, מצ"ב הנחיות לשימוש בסל השקלי, המאפשר מתן מענים הולמים להכלה ושילוב תלמידים.

א. אוכלוסיית היעד

מתן מענה מותאם לתלמידים מאתגרים בחינוך הרגיל, יחזק ראייה הוליסטית של צרכי התלמידים, יקדם את רווחתם הנפשית, ויסייע להם בהתמודדות עם משימות הלמידה והתמודדות עם האתגרים הרגשיים והחברתיים. המענה יכול שיהיה מענה פרטני או קבוצתי.

התקציב ישמש לתכניות ומענים עבור:

1. קהילת עובדי ההוראה.
2. תלמידים עם קשיים התנהגותיים, רגשיים וחברתיים.
3. תלמידים מתקשים לימודית ותלמידים עם לקויות למידה מורכבות.
4. הורים.

ההכלה וההשתלבות

ב. אופן השימוש

התקציב מיועד למגוון אפשרויות שימוש המפורטות מטה. בית הספר רשאי לבחור אחת או יותר מבין האפשרויות המוצעות, בהתאם לצרכיו ולרוח בית הספר:

לצרכי קהילת עובדי ההוראה

1. רכישת תכנית חיצונית להכשרת צוותי ההוראה והטיפול בהתמודדות עם בעיות התנהגותיות רגשיות וחברתיות.¹
2. רכישת תכנית חיצונית² שתספק למורים גישות וכלים שונים להוראה בכתה הטרוגנית ולהעצמת המורה כמומחה להוראת תלמידים עם לקויות למידה.
3. הרצאות/סדנאות לצוותי החינוך בנושאים המקדמים הכלה והשתלבות.³

לצרכי תלמידים

1. תכניות להעשרה והעצמה של תלמידים מאתגרים התנהגותית ו/או תלמידים עם בעיות רגשיות, חברתיות.⁴
2. רכישת תכנית חיצונית (מאושרת) למניעה וטיפול בבעיות של הפרעות התנהגות.⁵
3. תכניות מאושרות⁶ למתן תיגבור לימודי לחיזוק ההכלה של תלמידים מתקשים במסגרת החינוך הרגיל ולתמיכה בתלמידים עם חשד ללקויות למידה או עם לקות למידה מאובחנת.
4. התערבות לטיפול בבעיות התנהגותיות רגשיות וחברתיות להורים וילדים על ידי מטפלים המאושרים על פי חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, תשס"ח-2008 ומטפלים באמנות.

¹ הקורס הוא של מוסד אקדמי מוכר ע"י המל"ג או ארגון המפורט כארגון ציבורי בצו חינוך מיוחד (הכרה בארגונים ציבוריים) תש"ן-1990 או שנכלל בקול קורא שיפורסם לעניין זה לגופים המתמחים בעניין.

² תכנית חיצונית מאושרת ממאגר התכניות של משרד החינוך <http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Applications/TYH/hp.htm>

³ על המרצים להיכלל ברשימת המרצים לעובדי הוראה באתר ההשתלמויות של מנהל עובדי הוראה בקישור: <https://professionaldevelopment.taldor.co.il>. ככל שנדרש בירור בעניין הכללתו של מרצה בעניין זה ניתן לפנות למרכז פסגה.

⁴ תכנית חיצונית מאושרת ממאגר התכניות של משרד החינוך <http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Applications/TYH/hp.htm>

⁵ תכנית חיצונית מאושרת ממאגר התכניות של משרד החינוך <http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Applications/TYH/hp.htm>

⁶ תכניות מאושרות על ידי השירות הפסיכולוגי ייעוצי של משרד החינוך או במאגר התכניות של משרד החינוך.

ההכלה וההשתלבות

לצרכי הורים

1. הרצאות/סדנאות להורים בנושאי הכלה והשתלבות ובעיקר בטיפול בנושא בעיות התנהגותיות רגשיות.
2. הדרכת הורים בנושא טיפול בבעיות התנהגותיות, רגשיות וחברתיות על ידי אנשי מקצוע המאשרים על פי חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, תשס"ח-2008 ומטפלים באמנות.

בתי ספר יבנו תכנית שנתית לניצול התקציב, תכנית זו תכלול את אוכלוסיית היעד ואת הסכום המתקצב לכל פעילות הן מבחינת תוכן הפעילות וסוג הפעילות. התוכנית תוצג לוועדה המלווה ותאושר ע"י מפקח ביה"ס.

1. לפחות 50% מהתקציב יוקדש לעבודה עם תלמידים
2. בית הספר יוכל לרכוש שירותים פסיכולוגיים חינוכיים תוספתיים (באמצעות התקציב האמור לעיל) רק באמצעות השפ"ם (שירות פסיכולוגי מורחב ברשויות המקומיות) (ראה חוזר מנכ"ל מתווה השפ"ם ח 2010).

בברכה

מירי נבון

אתי סאסי

מנהלת אגף בכיר, יישום חוק החינוך המיוחד

מנהלת אגף א' לחינוך יסודי

ההכלה וההשתלבות

העתק:

מר שמואל אבואב, מנהל כללי, משרד החינוך

גב' שוש נחום, סמנכ"לית בכירה, מנהל המינהל הפדגוגי

מר משה שגיא, סמנכ"ל בכיר ומנהל מינהל כלכלה ותקציבים

מר דודי מזרחי, מנהל אגף תקציבים

גב' מיכל מנקס, סמנכ"לית חינוך, מרכז השלטון המקומי

מר אבי קמינסקי, מנהל איגוד מנהלי מחלקות חינוך

מדינת ישראל

משרד החינוך

אגף בכיר ליישום חוק החינוך המיוחד,

ההכלה וההשתלבות

אגף א' לחינוך יסודי